

Medlem af Inatsisartut
Jens B. Frederiksen
Demokraterne

Besvarelse af § 37 spørgsmål vedrørende klimatilpasning

Kære Jens B. Frederiksen

Tak for dine spørgsmål, som jeg besvarer nedenfor.

1. Hvilke initiativer påtænker Naalakkersuisut at igangsætte for, at vi som samfund bliver bedre til at tilpasse os de globale klimaforandringer?

Jeg vil gerne benytte anledningen til at takke for interessen for dette vigtige emne og samtidig understrege, at klimatilpasning er en prioritet for Naalakkersuisut.

Observationer og forskning viser, at klimaforandringerne i Grønland sker med stor hastighed. Det viser sig blandt andet ved højere gennemsnitstemperaturer, ændrede nedbørsforhold, kraftigere storme, og ved at indlandsisen trækker sig tilbage. Naalakkersuisut ønsker at skabe dialog og synliggørelse af konsekvenserne af klimaforandringerne, positive såvel som negative, så vi som samfund er modstandsdygtige overfor de ændringer, som vi allerede mærker og dem som vi ved kommer.

Naalakkersuisut har besluttet at igangsætte en analyse af konsekvenserne af klimaforandringerne for skibsfarten - en sektor som er helt central for samfundet. Analysen fokuserer på udfordringer og muligheder for skibsfarten i forbindelse med klimaforandringerne. Med skibsfartsanalysen ser vi konkret på, hvordan denne sektor påvirkes af ændringer i klimaet. Det vil give os mulighed for at se på, hvilke tiltag vi med fordel kan igangsætte. Analysen vil også se på muligheder for at mindske klimapåvirkninger, herunder, om det er muligt at reducere skibsfartens udledning af klimagasser. Analysen udformes i samarbejde med Departementet for Sundhed og Infrastruktur og vil desuden foregå i samarbejde med blandt andre Royal Arctic Line.

Klimatilpasningsanalysen er en del af den sektorbaserede tilgang, som blev besluttet i 2009 og som Naalakkersuisut fortsat arbejder med at videreudvikle. Denne tilgang betyder som bekendt, at der skal udarbejdes klimatilpasningsredegørelser for de vigtigste sektorer i Grønland, så vi systematisk og løbende kan analysere klimaforandringernes konsekvenser for samfundet og identificere virkemidler, der kan anvendes til at imødegå udfordringer, men også udnytte mulighederne forbundet med forandringerne. Det er målet, at der efterfølgende skal udarbejdes lignende redegørelser for andre centrale sektorer i samfundet.

Samtidig vil vi i gang med at se på, hvordan vi kan inddrage kommunerne i tilpasningsarbejdet. For at få en dialog i gang om, hvordan det gøres bedst muligt,

forventes det, at Departementet deltager i de årlige Tekniker/Plandage, der næste forår samles i Sydgrønland.

Departementet for Boliger, Natur og Miljø deltager derudover i tilpasningsarbejde under Arktisk Råd, hvor man står over for at igangsætte et regionalt studie angående klimatilpasning i grønlandsk/canadisk delte farvande (Davisstrædet og Baffinbugten) og tilstødende landområder. Gennem fortsat fokus på forskning og anvendelsen af den megen forskning, der foregår i Grønland om klimaforandringerne, er vi med til at styrke det videnskabelige grundlag der ligger til grund for tilpasningstiltagene. Forskning og overvågning er en nødvendig forudsætning for at vide, hvilke klimaforandringer vi skal forberede os på og for at kunne komme frem til de mest relevante tiltag.

2. Vil Naalakkersuisut løfte sløret for nogle af de gode idéer med hensyn til klimatilpasning, som Naalakkersuisoq for Boliger, Natur og Miljø fik på sin nyligt overståede tjenesterejse til Ittoqqortoormiit?

Besøget i Ittoqqortoormiit gav mig mulighed for, sammen med min danske ministerkollega, at tale med borgerne i Ittoqqortoormiit om, hvordan de mærker klimaforandringerne i deres hverdag. Klimaforandringerne har allerede mærkbare konsekvenser for fiskere og fangere i området. Konkrete eksempler, som blev fremhævet under mødet i Ittoqqortoormiit er, at ændrede sne- og isforhold påvirker fangstruterne for isbjørnejagt, og at det medfører ændrede vilkår for det kystnære fiskeri.

Det blev derudover beskrevet, hvordan klimaforandringerne påvirker de traditionelle fiskeri- og fangsterhverv, i og med at fangstkalenderen er ændret. Det gør, at fiskerne og fangerne har måttet tilpasse sig klimaforandringerne ved at kombinere de traditionelle erhverv med andre former for indtjening.

Det viser mig, at klimaforandringerne medfører behov for fleksibilitet og omstillingsparathed i samfundet. Fremtidige tiltag må derfor formes, så de styrker den enkeltes og i dette tilfælde fiskeri- og fangererhvervenes tilpasningsevne.

Samtalerne i Ittoqqortoormiit har givet mig en øget forståelse for de problemstillinger, som borgerne møder i deres hverdag i relation til klimaforandringerne og behovet for monitorering af forholdene. Bedre monitorering og tilgængelighed til information giver mulighed for bedre tilpasning og for øget sikkerhed. I den forbindelse er det min holdning, at en øget monitorering blandt andet bør bygge på observationer fra de enkelte fiskere og fangere, som har et særdeles godt indblik i naturen og ressourcerne, og dermed også i ændringerne.

Det er vigtigt at notere sig, at effekterne af klimaforandringerne er forskellige fra område til område, og en af de erkendelser, som jeg har taget med fra besøget er, at der er behov at arbejde med tilpasning på regionalt og lokalt niveau, baseret på de forhold, der er gældende her. Ikke blot har klimaforandringerne forskellig indvirkning fra område til område, de skal også ses i sammenhæng med den konkrete virkelighed, som de påvirker og med de øvrige forandringsmekanismer, der gør sig gældende.

Klimatilpasning kan ikke alene håndteres ved hjælp af tekniske løsninger eller mere nøjagtige forudsigelser omkring fremtidens klima. Det er vigtigt, at borgene involveres i klimatilpasningsindsatsen og at deres observationer, bekymringer og ideer høres.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Mette Lynge